# ISTORIE MEDIEVALĂ ŞI MODERNĂ

## „ ... credința tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici”

Ion EREMIA

Documentele interne din Țara Moldovei, începând cu al doilea păstrat, dar primul redactat în limba slavă, datat cu 30 martie 1392, subliniază „credința tuturor boierilor moldoveni” (вера оусехъ бояръ[молда] молдавьскихъ). Sintagma respectivă este utilizată de moldovenii contemporani pentru a demonstra existența poporului moldovenesc, care ar fi altul decât poporul român. Este de reținut că în alte cazuri, actele cancelariei domnești se limitează doar la indicarea sintagmei „... credința tuturor boierilor noștri”, fără a mai specifica că boierii sunt „moldoveni”.

Totuși, este de remarcat și specificul unor acte originale scrise în limba română în secolul al XVII-lea, dar și traducerile actelor slavone realizate de dieci la sfârșitul secolului al XVIII-lea și în secolul al XIX-lea. Spre exemplu, traducătorii redau fraza respectivă din textul slavon (предъ нами и предъ нашими молдавскими болери) al actului din 14 martie 1585 prin „înaintea noastră și înaintea boierilor noștri ai Moldovii”, al celui din 15 martie 1585 prin „înainte noastră și înaintea tuturor boierilor noștri, a Moldovii”, al actului din 6 aprilie 1623 prin „înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldovenești”, al actului de la Radul Mihnea din 8 martie 1625 „au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldovinești”, al actului din 16 august 1670 de la Gheorghe Duca (copie din 1818 după original) „alor noștri moldovenești boiari”. Constantin Duca în actul din 1702 amintea pe ai „noștri moldovinești boieri”.

În actul din 13 februarie 1585 emis în a patra domnie a lui Petru Şchiopul (octombrie 1582 - august 1591), se indică la „scaunul mai nou al domnilor moldoveni”. Dar aceasta nicidecum nu atestă națiunea, apartenența etnică a

domnilor, ci țara unde ei domnesc, ori, Petru Șchiopul nu era „*moldovean*", ci român din Țara Românească, el era *moldovean* doar în virtutea faptului că devenise domn al Moldovei. Faptul că el își identifica locuitorii din țara de baștină cu termenul *munteni* (actul din 3 septembrie 1585), specifică doar că ei erau din altă țară, nu că nu erau români sau că erau altă națiune decât românii.

Așa dar, boierii din sfatul domnesc, în conceptul timpului, fie atunci când au fost scrise actele originale în limba română, fie atunci când ele au fost traduse din limba slavonă în limba română, boierii nu sunt *boieri moldoveni*, cu sensul de apartenență etnică, națională, ci ei sunt *boieri ai Moldovei*. Examinarea acestei sintagme duce la concluzia că sintagma ***boierii noștri moldoveni*** se asociază cu ***supușii domnului Țării Moldovei, supuși care slujesc statul Țara Moldovei*** și nu cu etnicitatea acestora.